

OBSAH

1.	Válcování plechů a pásů	9
1.1	Výrobní sortiment	9
1.2	Tlusté plechy	9
1.2.1	Oceli pro výrobu tlustých plechů	9
1.2.2	Výchozí materiál – rozměry, tvary, hmotnost	10
1.2.3	Válcovací tratě	11
1.2.4	Výrobní zařízení	13
1.2.5	Postup výroby tlustých plechů	21
1.2.6	Typické vady plechů	25
1.3	Tenké plechy	28
1.4	Univerzální široká ocel	30
1.5	Úzké a široké pásy	30
1.5.1	Úzké pásy	30
1.5.2	Široké pásy	30
2.	Algoritmus válcování	38
2.1	Algoritmy řízení pro systémy automatizace válcovacího pochodu na předvalkových tratích	39
2.1.1	Algoritmus výpočtu režimu úběrů na blokovně	39
3.	Vady vývalků	42
3.1	Vady ocelárenského původu	42
3.1.1	Vady vzniklé při výrobě oceli	42
3.1.2	Vady vzniklé při lití oceli	45
3.2	Vady válecovenského původu	50
3.2.1	Vady vzniklé nesprávným ohřevem	50
3.2.2	Vady vzniklé nesprávným postupem válcování	52
3.2.3	Vady vzniklé při ochlazování vývalků	55
4.	Technicko-ekonomické ukazatele válcoven	57
4.1	Ekonomická hlediska, mechanizace a automatizace ve válcovnách	57
4.2	Technicko-ekonomické ukazatele při válcování předvalků	59
4.3	Technicko-ekonomické ukazatele při válcování profilů	60
4.4	Technicko-ekonomické ukazatele při válcování tlustých plechů	63
4.5	Technicko-ekonomické ukazatele při válcování tenkých plechů a pásů	64
4.6	Diagramy válcování pro zhospodárnění válcovacího pochodu	65
5.	Válcování za studena	68
5.1	Příprava pásů pro válcování za studena	68
5.2	Chemické a mechanické odokujení pásů	68
5.2.1	Chemické odokujení pásů (moření)	68
5.2.2	Mechanické odokujení pásů	72
5.3	Válcování za studena	74
5.3.1	Vliv průměru válců	74
5.3.2	Vliv navíjecího a brzdicího tahu	77
5.3.3	Vliv mazacích a chladicích kapalin	78

5.3.4	Vliv válcovací rychlosti	78
5.4	Válcovací zařízení a příslušenství	79
5.4.1	Válce	80
5.4.2	Stavění válců	81
5.4.3	Odvíjecí, zaváděcí a navíjecí zařízení	82
5.4.4	Měření tloušťky pásů	83
5.5	Tepelné zpracování pásů	84
5.6	Konečná úprava pásů	84
5.7	Vady pásů válcovaných za studena	85
6.	Protlačování oceli za studena	87
6.1	Oceli pro protlačování	88
6.2	Vliv protlačování na strukturu a mechanické vlastnosti	88
6.3	Použití protlačování za studena	88
6.4	Pracovní postup	89
6.5	Protlačovací stroje a nástroje	90
7.	Tažení ocelového drátu a tyčí	91
7.1	Základy tažení	91
7.2	Tažné stolice	92
7.2.1	Rozdělení tažných stolic	92
7.3	Tažení ocelového drátu	95
7.3.1	Příprava drátu k tažení	95
7.3.2	Vlastní tažení	95
7.3.3	Technologie výroby taženého ocelového drátu	97
7.4	Tažení tyčové oceli	97
7.4.1	Průvlaky pro tažení	98
7.5	Tažení profilů	99
8.	Tenkostenné ocelové profily	100
8.1	Členění tenkostenných profilů	100
8.2	Vlastnosti tenkostenných ocelových profilů	102
8.2.1	Hmotnost tenkostenných profilů	102
8.2.2	Tvarová různorodost profilů	103
8.2.3	Rozměrová přesnost	104
8.2.4	Jakost povrchu	106
8.2.5	Mechanické a technologické vlastnosti	106
8.3	Výchozí materiál pro ocelové tenkostenné profily	107
8.4	Způsoby výroby a zařízení na výrobu tenkostenných profilů	107
8.4.1	Výroba profilů profilováním	108
8.4.2	Výroba profilů tažením	110
8.4.3	Výroba profilů lisováním na ohraňovacích lisech	112
8.5	Hospodárnost výroby a použití tenkostenných profilů	112
8.5.1	Využití oceli	113
8.5.2	Vlastní náklady při výrobě tenkostenných profilů	113
9.	Základy kosého válcování	115
9.1	Výchozí vsázka pro kosé válcování	115
9.1.1	Ingots kruhového průřezu	115
9.1.2	Kruhové sochorý	116
9.2	Úprava a příprava vsázky pro kosé válcování	117
9.2.1	Povrchová úprava vsázky	117
9.2.2	Příprava ingotů	118
9.2.3	Příprava sochorů	118
9.3	Ohřev ingotů a sochorů pro výrobu trubek	118
9.4	Princip kosého válcování	119

9.5	Základy kinematiky kosého válcování	121
9.6	Vznik dutiny při kosém válcování	124
9.6.1	Teorie vzniku dutiny kosým válcováním	124
9.6.2	Cínitelé mající vliv na vznik dutiny	125
9.7	Nové progresivní způsoby kosého válcování	129
10.	Výrobní způsoby bezešvých trubek	130
10.1	Válcování trubek na tratích s poutnickými stolicemi — způsobem Mannesmannovým	132
10.2	Válcování trubek na tratích s automatikem — způsobem Stiefelovým	134
10.3	Válcování trubek na spojitéch tratích	140
10.4	Válcování trubek na tratích s tříválcovými rozválcovacími stolicemi — způsobem Asselovým	142
10.5	Válcování trubek — způsobem Diescherovým	146
10.6	Výroba trubek děrováním na lise — Erhardtův způsob	147
10.7	Výroba trubek děrováním na lise — Calmesův způsob	150
10.8	Výroba trubek lisováním	152
10.9	Kalibrace nástrojů pro válcování trubek	154
10.9.1	Kalibrace válců děrovacích stolic	154
10.9.2	Kalibrace trnů děrovacích stolic	156
10.9.3	Kalibrace opěrných válců a vodítek děrovacích stolic	157
10.9.4	Kalibrace rozválcovacích stolic — elongátorů	159
10.9.5	Kalibrace poutnických stolic	160
10.9.6	Kalibrace automatiku	162
10.9.7	Kalibrace spojitéch tratí	164
10.10	Rozšiřování trubek	165
10.10.1	Rozšiřování trubek válcováním za tepla	165
10.10.2	Válcování trubek velkých průměrů na radiálním válcovacím stroji	166
10.10.3	Rozšiřování trubek tažením	167
10.11	Redukování trubek za tepla	167
10.12	Tažení trubek za tepla	169
10.13	Válcování trubek za studena	170
10.14	Tažení trubek za studena	171
10.15	Vady při výrobě bezešvých trubek	176
11.	Výroba svařovaných trubek	179
11.1	Druhy a jakosti ocelí pro výrobu svařovaných trubek	179
11.2	Základní způsoby svařování při výrobě svařovaných trubek	180
11.3	Svařování trubek na tupo po ohřevu v peci	181
11.4	Spojité svařování trubek na tupo po ohřevu v peci	182
11.5	Svařování trubek po ohřevu kyslíko-acetylenovým plamenem	183
11.6	Odporové svařování trubek	184
11.7	Indukční svařování trubek	186
11.8	Automatické svařování trubek pod tavidlem	187
11.9	Elektrostruskové svařování	190
11.10	Obloukové svařování trubek v ochranných plynech	190
11.11	Technicko-hospodářské ukazatele výroby trubek	191
11.12	Bezpečnost a hygiena práce při výrobě trubek	192
12.	Periodické válcování	194
12.1	Podélné válcování	194
12.2	Příčné válcování	195
13.	Výroba železničních kol a obručí	197
13.1	Železniční kola	197
13.2	Obruče	198

14.	Základy kování	200
14.1	Termomechanické podmínky kování	200
14.1.1	Chemické složení a struktura kovu	201
14.1.2	Mechanické schéma deformace	201
14.1.3	Vnější tření	202
14.1.4	Kovací teploty	203
14.1.5	Deformační rychlosť	203
14.1.6	Deformační odpor	204
14.1.7	Deformační síla	205
14.1.8	Deformační práce	205
14.2	Vliv kování na strukturu a vlastnosti oceli	206
14.2.1	Stupeň prokování	208
14.3	Výchozí polotovary	208
14.4	Dělení polotovarů	209
14.5	Ohřev	210
14.5.1	Odporový ohřev	211
14.5.2	Indukční ohřev	211
15.	Volné kování	213
15.1	Tvářecí stroje	213
15.1.1	Buchary	214
15.1.2	Hydraulické lisy	216
15.2	Kovářské nástroje a pomocná zařízení	219
15.3	Základní kovářské operace	222
15.3.1	Pěchování	222
15.3.2	Děrování	224
15.3.3	Prodlužování	224
15.3.4	Osazování a prossazování	227
15.3.5	Přesazování	228
15.3.6	Sekání	228
15.3.7	Ohýbání	229
15.3.8	Zkrucování	229
15.4	Vypracování technologického postupu	230
16.	Zápustkové kování	234
16.1	Zápustkové kování na bucharech	236
16.1.1	Buchary	236
16.1.2	Charakteristika kování	237
16.1.3	Vypracování technologického postupu	240
16.2	Zvláštnosti kování na lisech	243
16.2.1	Klikové kovací lisy	243
16.2.2	Vřetenové lisy	246
16.2.3	Hydraulické lisy	247
16.3	Zvláštnosti kování na vodorovných kovacích strojích	247
16.4	Zvláštnosti kování na kovacích válcích	249
16.5	Úprava výkovků	251
16.5.1	Ostřihování a děrování	251
16.5.2	Rovnání a kalibrování	252
16.5.3	Čištění výkovků	252
16.6	Zápustky	253
17.	Bezpečnost a ochrana zdraví v kovárnách	255
	Literatura	256